

Z TRADYCJI MNISZEJ

44

MIGUEL DE MOLINOS

BÓG PRZEMAWIA
DO DUSZY

MIGUEL DE MOLINOS

BÓG PRZEMAWIA DO DUSZY

Duchowe wskazówki

Wprowadzenie
Peter Dyckhoff

Tłumaczenie
Marek Strassenburg-Kleciak

TYNIEC

WYDAWNICTWO BENEDYKTYNÓW

*Tytuł oryginału: Gott spricht zur Seele. Auszüge aus der Geistlichen
Wegweisung, Johannes-Verlag Leutesdorf*

Redaktor tomu:

MAGDALENA ŻURAWSKA

Redaktor serii:

SZYMON HIŻYCKI OSB

Opracowanie graficzne:

O. HIERONIM STANISŁAW KREIS OSB

Imprimi potest: Opactwo Benedyktynów
Ldz. 133/2007, Tyniec, dnia 14.09.2007 r.
† Bernard Sawicki OSB, opat tyniecki

Wydanie II: 2011 r.

ISSN 0867-7050

ISBN 978-83-7354-268-6

© Copyright for the Polish edition

by TYNIEC Wydawnictwo Benedyktynów

ul. Benedyktyńska 37

30-398 Kraków

tel. + 48 (12) 688-52-90

tel./fax + 48 (12) 688-52-91

e-mail: zamowienia@tyniec.com.pl

www.tyniec.com.pl

Druk i oprawa: TYNIEC Wydawnictwo Benedyktynów

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
DUCHOWE WSKAZÓWKI	11
Aby Bóg mógł przebyć drogę prowadzącą do nas i spocząć w naszych duszach, najpierw musimy uwolnić je od wszelkiego niepokoju, pokus i zmartwień.....	11
Trudno Ci będzie w pełni docenić, jak wielki pożytek przynosi każde zanurzenie się w ciszę	15
Nie troszcz się o nic i nie przestawaj praktykować modlitwy ciszy	19
Nie pozwól, by jakiegokolwiek mroczne stany duszy skłoniły cię do zejścia z właściwej drogi	25
Jak dalece jesteś gotowy do oddania się w modlitwie i do przyjęcia tego, co nieuniknione w codziennym życiu?.....	31
W jaki sposób, pomimo rozproszonych myśli, twoja modlitwa może stać się modlitwą ciszy	35
Zaleca się, aby w problemach duchowych zwracać się do kogoś, kogo darzymy zaufaniem	43

Duszpasterstwo – jedno z najważniejszych zadań na tym świecie	46
Oddanie staje się ratunkiem.....	50
Tęsknota Boga za obecnością w Twej duszy.....	56
<i>Jesteśmy bowiem Jego dziełem, stworzeni w Chrystusie Jezusie dla dobrych czynów, które Bóg z góry przygotował, abyśmy je pełnili (Ef 2,10).....</i>	61
Oczyszczenie, oświecenie i zjednoczenie	63
Czy to możliwe, aby na tym świecie osiągnąć częstkę utraconego raju i żyć nią?	69
Jeśli na to pozwolimy, na naszą duszę padnie światło.....	73
Boska mądrość	77
SPIS MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH.....	83

WPROWADZENIE

Opisana tu droga obejmuje proces uniezależniania się od spraw i rzeczy, coraz pełniejszego wyzwalamia się, dzięki któremu staje się możliwe doświadczenie wewnętrznego spokoju – mistycznego milczenia, gdzie kończy się mowa, myślenie i dążenia, i w którym Bóg przemawia do duszy. Droga ta jest jednym z podstawowych elementów chrześcijańskiej tradycji mistycznej. Naucza, że bezpośrednie przesłanie Boga do człowieka realizuje się w głębi duszy, poza refleksją umysłu i świadomą wolą. Warunkiem tego jest odejście od żmudnych ćwiczeń i przyzwolenie na wewnętrzną ciszę.

Miguel de Molinos urodził się 29 czerwca 1628 r. w Muniesa w Hiszpanii. Rozpoczął studia na uniwersytecie w Walencji, który przeniknięty był na wskroś mistyczną duchowością. Zakończył je doktoratem i w roku 1652 przyjął święcenia kapłańskie. Już zanim objął posadę teologa na portugalskim uniwersytecie w Coimbrze, zdobył sobie renomę jako spowiednik i młody kaznodzieja. Miał wielki dar wskazywania ludziom ich błędów i sprowadzania ich na dobrą drogę, która poprowadzi ich dalej.

3 października 1663 r. zlecono Miguelowi de Molinos pracę w Rzymie nad procesem beatyfikacji księdza Szymona z Walencji. Ponieważ jego kierownictwo duchowe, jak również jego nauka modlitwy, trafiły na podatny grunt wśród rzymskich wyższych sfer, poproszono go o pozostanie w tym mieście. Papież Innocenty XI nauczył się cenić tego hiszpańskiego mistyka jeszcze jako kardynał Benedetto Odescalchi. Przyszły następca św. Piotra, który życie z dała od świata i prostotę kochał bardziej niż przepych i towarzystwo, z wielką życzliwością odnosił się do nauki o modlitwie w ciszy i spokoju oraz pogrążeniu się w Bogu, głoszonej przez Miguela.

Mimo wielu ataków Molinos wytrwale i konsekwentnie trwał przy swojej nauce mistyki. Chodziło mu przy tym wyłącznie o wskazywanie duszy takiej drogi, która poprzez zatopienie w modlitwie i związany z tym głęboki wewnętrzny spokój, poprzez wewnętrzne oczyszczenie, prowadzi do oświecenia, a dzięki temu do głębokiego wglądu w siebie i samozrozumienia, co w rezultacie doprowadza do jedności z Bogiem. To, co u wielu teologów znajduje się w centrum zainteresowania – czyn, ćwiczenia woli i pokuty, modlitwy pełne pięknych słów, dogmaty, kościelne rytuały, a nawet stawanie się jednością z mistycznie pojętym Kościołem – traci u Molinosa jakiegokolwiek znaczenie. Na zarzut, jako-

by nauczał on wyłączenia wolnej woli we wszelkim działaniu, odpowiedział, że nie poddaje wolnej woli w wątpliwość, lecz uczy, iż w modlitwie i w dążeniu przez nią do jedności z Bogiem to On jest tym, który działa, nie zaś *facultas*. Oświadczył też dobitnie, że nigdy nie atakował jezuickiej szkoły modlitwy, lecz chciał tylko zaoferować inną drogę prowadzącą do doskonałości.

Jakkolwiek Papież Innocenty XI, który sam podążał tą mistyczną drogą, konsekwentnie chronił Molinosa, został on, ku wielkiemu zaskoczeniu swych przyjaciół i zwolenników, aresztowany przez Inkwizycję 18 lipca 1685 r. pod zarzutem błędnej nauki. Papież był bezsilny w obliczu tego wydarzenia. Nie mogąc już służyć aresztowanemu żadną bezpośrednią pomocą, próbował przynajmniej ostrzec przed niebezpieczeństwem jego zwolenników, aby mogli unikać aresztowania. Inkwizytorzy po naradach doszli do wniosku, że Molinosa należy potraktować surowo i wytoczyć w jego osobie, niejako w zastępstwie, proces jego przyjaciołom i zwolennikom. Daremnie jednak szukano w jego dziełach i bogatej korespondencji uzasadnionych dowodów winy. W rzeczy samej jego nauki mistyczne i wskazówki dotyczące modlitwy nie zawierały niczego, na co Kościół nie zgodziłby się już wcześniej u wielkich mistyków hiszpańskich czy też u Franciszka Salezego. Molinos uczył mistycznego milczenia,

w którym ustaje mowa, myślenie i wola, i w którym Bóg może bezpośrednio przemawiać do ludzkiej duszy, przekazując jej najwyższe poznanie i mądrość.

Powody, dla których orzeczono nadzwyczaj surowy wyrok dożywotniego więzienia, będący, ogólnie rzecz biorąc, ciężkim ciosem dla całej mistyki, są trudne do zrozumienia; tym bardziej, że 68 osądzonych tez z pism Molinosa nie zostało udokumentowanych. Nie zachowały się jego liczne, użyte w procesie listy, a akta procesu inkwizycyjnego spalono w latach 1797–1799. Miguel de Molinos pozostał do końca życia zamknięty w celi więziennej w klasztorze dominikanów Pedro Montorio. W tym niegodnym miejscu musiał spędzić dziewięć lat, aż do śmierci, która nastąpiła 28 grudnia 1696 r. Przeżył 68 lat. Ostatnie trzy miesiące przed śmiercią ciężko chorował. Nie mógł przyjmować żadnych pokarmów i ciągle wymiotował. Przypuszcza się, że został otruty małymi dawkami trucizny, podawanymi przez dłuższy czas.